

Fællesskab om æblet
Tuse Næs Æblefestival 2022
30. september - 2. oktober

ÆBLEFESTIVAL PÅ TUSE NÆS

TURLANDET TUSE NÆS 2022

FÆLLESSKABET OM ÆBLET

Turlandet Tuse Næs har nu for 11. gang arrangeret en Æblefestival om æblet. Her på halvøen Tuse Næs fejrer vi hvert år sammen Fællesskabet om æblet sammen med foreninger og lokalbefolkningen. Tak for den store opbakning og hjælpsomhed. Uden jeres støtte går det ikke.

Tommy Flugt

Redaktør. Tekst og fotos.
Forside tegning af Rasmus Julius

FÆLLESSKAB OM ÆBLET

FÆLLESSKABET OM ÆBLET PÅ TUSE NÆS

Tuse Næs er en halvø og alle landsbyer er små. Det er nu engang sådan, det er, og hvis verden er lavet af noget, så er det små landsbyer. Intet menneske er en ø, men alle bor i landsbyer, hvis ikke virkelige landsbyer, så landsbyer i sindet, for sindet ligner i høj grad en landsby med bådebroer, rønner og stier, et handelshus i midten og skibe som sejler bort og kommer tilbage igen.

Undertiden er det aften, og alt er tyst. Så bliver det lyst, og solstrålerne breder sig ud. I landsbyen bor utallige verdener, nogle påstår hele universer. Havet spiller på sit instrument. Unge mænd skriver digte med fuglefjer, og børnene sidder i sandet og lærer at tælle stjernerne. Der må der også være landsbyer, på stjernerne, som lyser himlen op.

Og i landsbyen har man et fællesskab på Tuse Næs. Hvert år fejrer vi æblet med en Æblefestival, og vi inviterer alle landsbybeboerne til at deltage og fejre sammen med os æblet.

Denne indledning er inspireret af den islandske digter: Einar Már Guðmundsson, også han har sans for det små i det store og det store i det små, sådan som man kan opleve det i de bedste øjeblikke på Tuse Næs. Vi ønsker alle en god Æblefestival 2022.

Turlandet Tuse Næs - Alice Faber & Tommy Flugt på vegne af festivalgruppen

Børn fra Udby Skole lavede en fin udsmykning i Huset på Næsset

Biskop Ulla Thorbjørn Hansen

Tale til Æblefestival på Tuse Næs, den 1. oktober 2022

Mange tak for invitationen til at komme her til Tuse Næs og holde tale ved årets æblefestival. Det er en god anledning for mig som biskop til at komme hertil og møde jer fra denne del af fællesskabet Roskilde stift.

Roskilde Stift som i år fejre 1000 års jubilæum.

Vi tænker tit at fællesskab er et spørgsmål om, hvor mange vi er.

Vi tænker tit at fællesskab handler om, hvad vi kan blive enige om eller stå sammen om.

Vi tænker måske tit at fællesskab er noget rumligt, der har med ret sted at gøre, eller noget som handler om rummelighed, om at der er plads til forskelligheder.

Men måske kan fællesskab også tænkes som noget, der handler om tid – om vækst- om at vokse ved siden af hinanden og sammen.

Om at spire i fællesskab

Om at blomstre i fællesskab

Om at bære frugt i fællesskab

Og måske også at visne i fællesskab

- Som der står i en salme af Adam Oehlenschläger: Lær mig, o skov, at visne glad som sent i høst dit gule blad; et bedre forår kommer.

Da jeg var ude i min have i morges og kiggede på de sidste røde æbler på de to æbletræer og de mørke blommer på blommetræet kom jeg til at tænke på en hyldest til æbletræet, som den amerikanske digter og naturelsker Henry James Thoreaus har skrevet "wild apples".

Der er tale om en smuk og intens og omfattende hyldest til æbletræet – en hyldest til de vilde æbletræer og alle deres dufte og æbleblomsternes klare og dybe farver.

Henry James Thoreau var kendt for sin simple levevis i naturen, han levede i 1800-tallets USA dengang der stadig var vidtstrakte, nærmest uendelige områder af vild og uberørt natur.

Han var ikke en mand der ville leve det tilpassede liv i byen, og han bliver i vore dage husket for at være modstander af en bestemt måde at tænke på.

Han var modstander af den tanke, at naturen bare skal opfattes som pynt eller som kulturens modstander.

Han skriver om æblets historie, at det kom til i udviklingshistorien lige før mennesket blev til, og at

æblet på oldtidens sprog hører til de ordklasser, som beskriver det rolige og langsomme landsbrugsliv og den fred som ikke kendes på byens fortove, stræder, gyde, gader og boulevarder, ja, æbletræet er lige så meget et fredssymbol som oliventræet, skriver han.

Han minder om, at æbletræet er kendt fra mytologiske tekster og historier, fra Odysssen og græske krøniker, og fra den nordiske mytologi med Yduns gemme-æbler der giver guderne evig ungdom.

Fra Bibelen - fra Det Gamle Testamente nævner han den vise kong Salomon, der taler henført om æblerne.

Og han nævner profeten Joel, der citeres for at have sagt, at man kan se, når glæden er visnet væk blandt menneskene, for så er alle træer af mange slags, også æbletræerne væk. De er ikke mere. Ja tegnet på en glædesløs verden er at æbletræer og alle træer er visnet bort.

Han har bl.a. en sætning: Apples best eaten in the wind.

Nogle æbler, de er bedst, hvis man spiser dem udenfor i vinden. De er syrlige indenfor i huset, men bliver søde og delikate, når man spiser dem udenfor i vinden.

Et andet dejligt eksempel på hans beskrivelse af æblet, er der hvor han nævner at det smukkeste og mest besjælede sted på menneskekroppens ydre, er øje-æblet.

Øje-æblet.

Æblet giver altså navn til det sted, hvor vi møder hinanden og hvor vore sjæles spejle er synlige.

Det er et fint og smukt eksempel på livets æblepoesi.

På den måde bliver det også et billede på fællesskabets møder. Møder mellem os mennesker i øjenhøjde. Fra øje-æble til øje-æble

I kender måske allerede Thoreaus lange beskrivelse af æbletræets lange historie med guder, mennesker og skovens mange dyr.

-

Da jeg var ude i min have i morges kom jeg til at tænke på Henry James Thoreaus hyldets til æbletræet, men jeg kom også til at tænke på en bog, jeg bladrede i forleden dag, der hedder How forest think, hvordan skoven tænker.

Det er en ny bog hvor en forsker – en antropolog ved navn Eduardo Kohn - lever i nogle år ude i den vilde natur med naturfolk i den sydamerikanske jungle, og her fortæller han om hvordan man kan blive eet med naturen, og pludselig forstår man hvordan træer og skovbundens dyr og trætoppenes fugle og andre dyr og floderne og insekterne alle sammen taler sammen og er en del af det fællesskab, hvori vi mennesker indgår og taler sammen. Træerne taler og tænker. Skoven tænker. Det er ifølge Kohn blot os, der lever i denne virkelighed, der ikke fatter det.

Det lyder måske fremmed, dette med de tænkende træer i skoven, men vi har på dansk grund jo i hvert fald en digter og teaterforfatter, der har fortalt om den tænkende natur, nemlig Holberg.

Holberg har i bogen Nils Klim skrevet om et sted i et skjult univers, hvor det er træerne, der bestemmer, og laver lovene. Træerne taler med hinanden, og der er f.eks. alvorlig straf for at skynde sig.

De af jer, der har læst eller set filmatiseringen af Tolkiens "Ringenes Herre" – vil måske her komme til at tænke på enterne som ligner store levende træer. De kan også tale og har hver sin personlighed, afhængigt af hvilken træsort de passer og beskytter.

Her i dag er vi mødt frem for at fejre en bestemt træsort - æbletræet.

Vi er sammen for at nyde æblerne og nyde fællesskabet om æblerne.

Og de her tekster fra Thoreaus og fra Holberg, hvor træerne siger, at vi skal være langsomme - de kan måske minde os om at fællesskab ikke kun handler om hvor mange vi er - men om at give tid.

Det handler også om at støtte hinanden.

Ja, det er vist almindelig kendt - at et æbletræ, der står alene klarer sig dårligere end et æbletræ, der står sammen med et andet.

Fællesskab handler om tid og vækst, om at vi spirer og gror sammen og sætter frugt sammen.

Og det førte mig i morges også frem til noget, som jeg gerne vil slutte af med - nemlig salmen.

DDS 731 "Nu står der skum fra bølgetop", som er en rigtig oktober salme, og minder os om, at vi kan lære af æblerne at slippe alt vort eget - at elske for deri er livet.

Den salme fører naturlig over fra en sang, som flere af os sikkert har sunget i september - "septembers himmel er så blå", hvor vi i vers 3 har sunget om æblerne –

"de røde æbler løsner let
fra træets trætte kviste
Snart lysner kronens bladenet
Og hvert et løv må briste.
Når aftensolen på sin flugt
Bag sorte grene svinder,
Om årets sidste røde frugt
Den tung og mildt os minder"

Men nu salmen "Nu står der skum fra bølgetop" af Lars Busk Sørensen. Hvis der er nogle af jer der kan huske salmen, så kan vi måske synge 2 og 3 vers sammen:

Nu haster skyerne forbi,
og modne æbler falder i
oktobermørke haver.
Gud lukker årets gyldne ring,
og sindet samler sig omkring
de lyse nætters gaver.

Gud, lær os før din vinters gru
som æblerne, der falder nu,
at slippe alt vort eget.
Din søn var her og viste os,
at døden intet finder hos
den, som har elsket meget.

Med de ord vi jeg sige tillykke. Tillykke med årets æblehøst og æblefestival.
Tak til træerne for dem mange timer, de har brugt til at lave æblerne.
Tak til Gud, der har givet os livet og æbletræerne.
Tak til jer her på Tuse Næs for at værne om både æbletræerne og fællesskabet. Lad os håbe, at det bliver nogle gode stunder her foran præstegården og ved siden af kirken.
God festival

Flemming Jørgensen sørgede for busrundtur for Roskilde stift præsteparret, biskoppen og Mikkel Vale på Tuse Næs

Udby skolebørn plukkede selv æbler hos Tuse Næs Gårmosteri i den gamle æblehave.

Boderne på Udby Kirketorv var velbesøgte

Der kunne købes cider, æblemost og æbler ved boderne m.m.

Kirketorvet i Udby var fyldt godt op. De syv boder var fyldt med fristende tilbud. Åbningen fandt sted her og Roskilde Stifts nye **Biskop** Ulla Thorbjørn Hansen åbnede æblefestivalen.

Man kunne stille sulten hos **Hørby Pølsemageri**, som havde stillet en bod op.

Der var mange mennesker forbi. Ligeledes kom der mange mennesker udefra til fremvisning af veteran-køretøjer på **Hvidegård** Udbyvej 25-28, hvor der også var en halvballe labyrint til børnene og god mad til de voksne fra Hvidegård.

Café, kunst og design samt udstillere med kunsthåndværk var der i haven hos **Tuse Næs Kunsthåndværk** i Uglerup. Og så kunne man spille petanque ved Tuse Næs Hallen. Eller få Æblekage og kaffe på **Hørby Færgekro**.

Katalog

Om aftenen lørdag var der fællesspisning: Italiensk Buffet af Mik Hirtshals i Huset på Næsset - og bagefter var der auktion til fordel for Kirkens Korshær m.m.

Om søndagen var der rundvisning hos Tuse Næs Frugthave og selvpluk af æbler hos Tuse Næs Gårdmøsteri. Hos Audebo Havecenter var der gode tilbud på frugttræer og en konkurrence, hvor man kunne vinde et gavekort. I en Gårdbutik Awareheart bød man på stegte æbler over bål og derudover æblemarmelader.

Stor fremvisning af veteran-køretøjer af **Tuse Næs Lokalhistorisk Forening** på Udbyvej 25-28 ved Hvidegård. Her kunne drømmes. Og så var der arrangeret en halmlabyrint som børnene morede sig med at springe rundt på.

Der var sat telte op på **Hvidegård** og bænke at sidde på. Der var gang i bespisningen af gæsterne og hygge i pejsen. Hvert år holder Hvidegård en stor kunst og musikfestival på området: **Spirefestivalen**. Den er et besøg værd og varer over fire dage. Telt slås op og hyggen breder sig.

Der var travlhed i teltet.

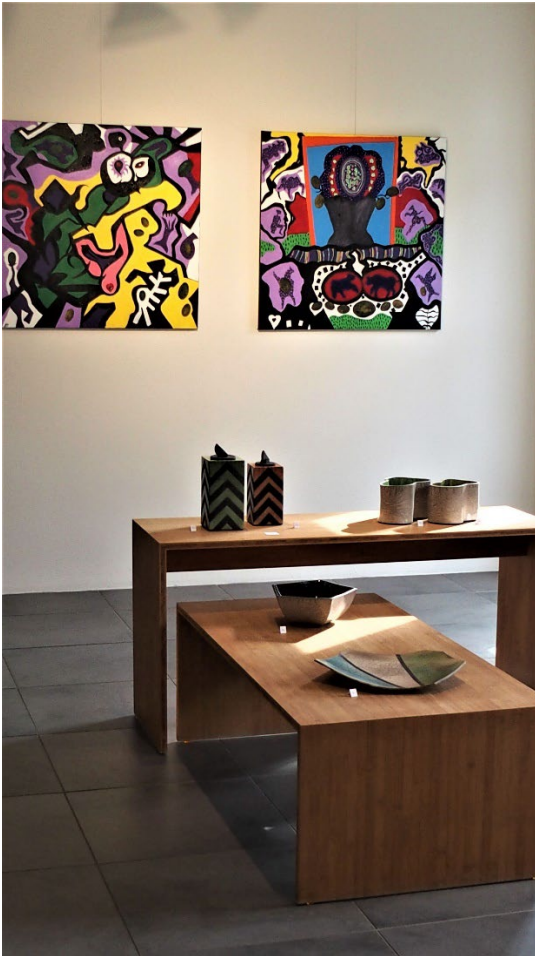

Der var fyldt op med gæster i **Tuse Næs Kunsthåndværk i Uglerup** hele weekenden. Her var god kunst, kunsthåndværk, mad og æblekager.

Der var garn, keramik og træarbejder i Uglerup

Tuse Næs Kunsthåndværks Galleri

Fællesspisning lørdag aften i **Huset på Næsset**: Italiensk Buffet ved Mik Hirtshals.

Auktion i

Huset på Næsset

Vi er sammen for at nyde æblerne og nyde fællesskabet om æblerne

Rækmarken - Tuse Næs Frugthave

Rundvisning i æbleplantagen i Rækmarken hos Steen.

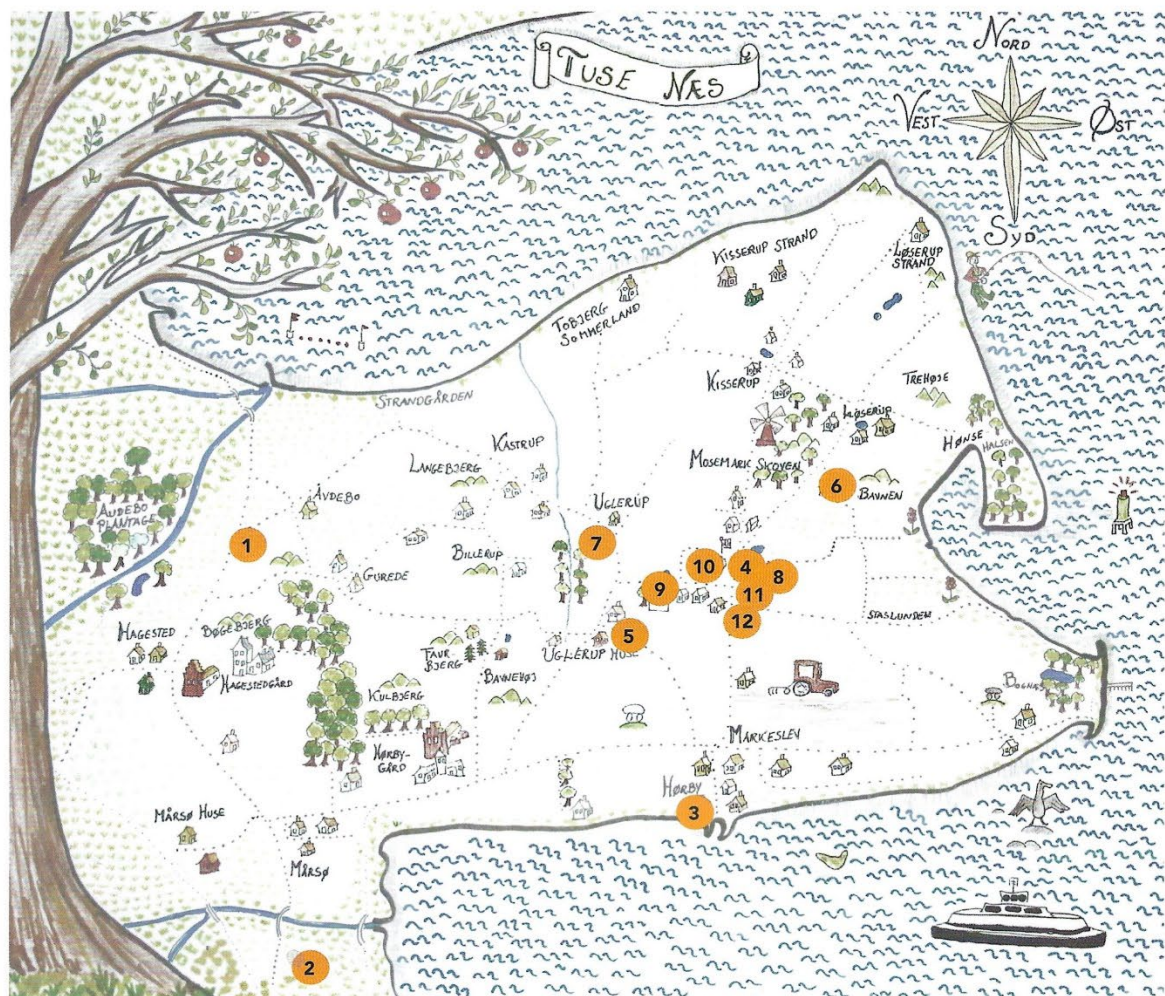

Fællesskab om Æblet - Bavnen

At smage og sanse æbler hos Bavnen blev børn fra Udby skole undervist om af Anni Svendsen. 18 børn deltog. 1. og 2. klasse (33 elever) hentede nedfaldsæbler og Anni fik eleverne til at grave æbleskud op, som de kunne tage med hjem til klassen i Udby. Eleverne medbragte selv en lille urtepotte til deres eget æbleskud. En 5. klasse (16 elever) fik indføring i hvordan Bavns æbleplantage udviklede sig fra ikke økologisk til økologisk landbrug. Og sådan videreformidles viden om æblet fortsat på Tuse Næs til yngre generationer.

1. Audebo Havecenter

Nykøbingvej 96
4300 Holbæk

2. Awareheart - Den Spirituelle Skole

Tuse Lågevej 8
4300 Holbæk

3. Hotel Hørby Fægekro

Strandvejen 1
4300 Holbæk

4. Huset på Næsset

Udbyvej 52
4300 Holbæk

5. Tuse Næs Frugthave

Rækmarken 5
4300 Holbæk

6. Tuse Næs Gårdmosteri

Bavnen 4
4300 Holbæk

7. Tuse Næs Kunsthåndværk

Uglerupvej 31
4300 Holbæk

8. Tuse Næs Lokalhistorisk Forening

Udbyvej 42 (ud mod Bagvejen)
4300 Holbæk

9. Tuse Næs Petanque

Udby Kirkevej 23
4300 Holbæk

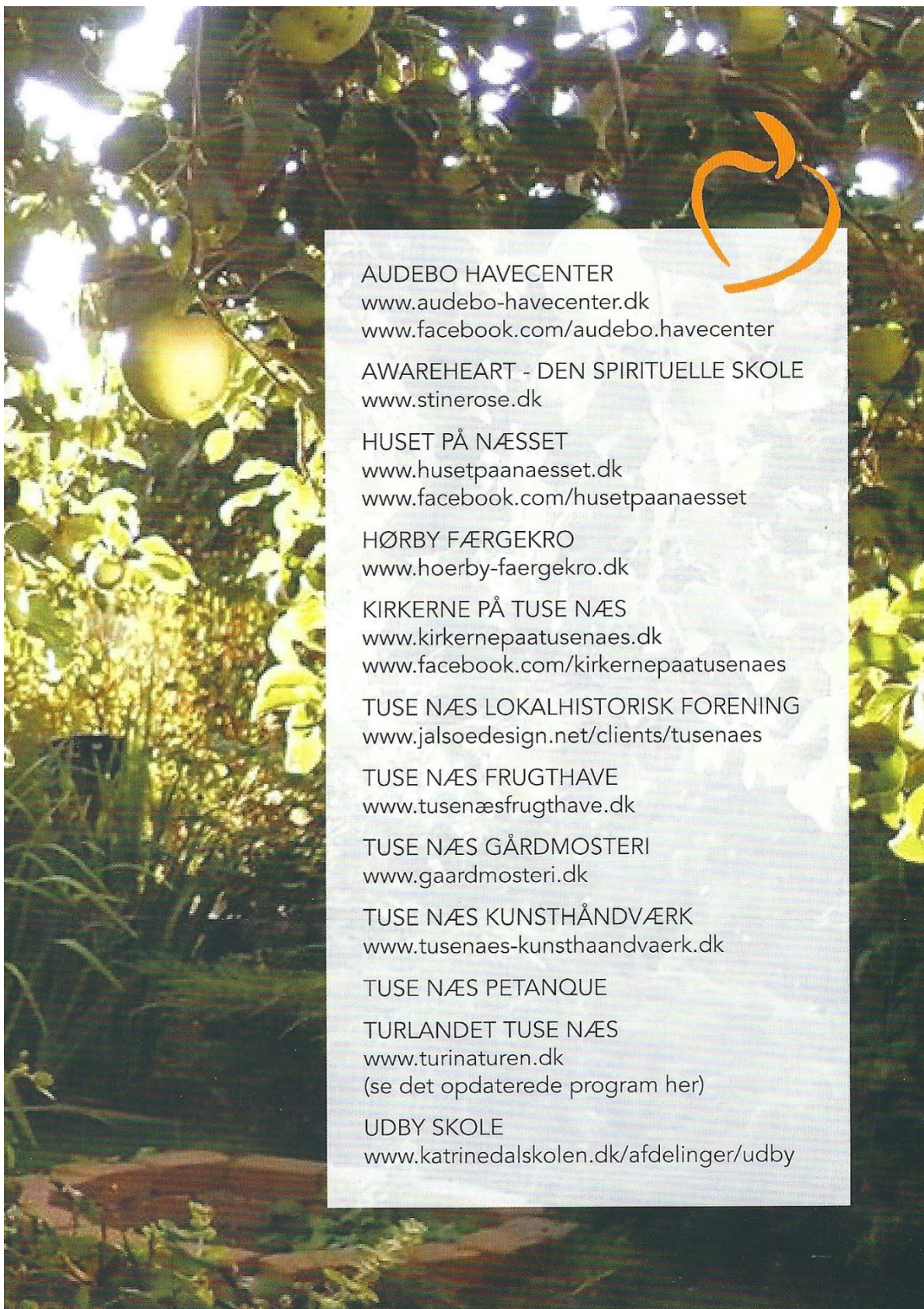
10. Udby Kirke og kirketorvet

Udby Kirkevej 2
4300 Holbæk

11. Udby Skole

Udbyvej 42
4300 Holbæk

12. Udbyvej 25 og 28

AUDEBO HAVECENTER

www.audebo-havecenter.dk

www.facebook.com/audebo.havecenter

AWAREHEART - DEN SPIRITUELLE SKOLE

www.stinerose.dk

HUSET PÅ NÆSSET

www.husetpaanaesset.dk

www.facebook.com/husetpaanaesset

HØRBY FÆRGEKRO

www.hoerby-faergekro.dk

KIRKERNE PÅ TUSE NÆS

www.kirkernepaatusenaes.dk

www.facebook.com/kirkernepaatusenaes

TUSE NÆS LOKALHISTORISK FORENING

www.jalsoedesign.net/clients/tusenaes

TUSE NÆS FRUGTHAVE

www.tusenæsfrugthave.dk

TUSE NÆS GÅRDMOSTERI

www.gaardmosteri.dk

TUSE NÆS KUNSTHÅNDVÆRK

www.tusenaes-kunsthåndværk.dk

TUSE NÆS PETANQUE

TURLANDET TUSE NÆS

www.turinaturen.dk

(se det opdaterede program her)

UDBY SKOLE

www.katrinedalskolen.dk/afdelinger/udby

Turlandet Tuse Næs

www.turinaturen.dk

Æblefestival på Tuse Næs 2022

Tekst, fotos, redigeret

af

Tommy Flugt

www.auroraordhaven.dk

